

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЖУРНАЛІСТИКИ
Кафедра соціальних комунікацій

Кваліфікаційна робота
на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти на тему:

**СТВОРЕННЯ ОНЛАЙН МУЗЕЮ
ПРАВОЗАХИСНОЇ (АДВОКАЦІЙНОЇ) ЖУРНАЛІСТИКИ**

Терміни реалізації проєкту:

Початок: 01 липня 2021

Закінчення: 20 грудня 2021

Виконала: студентка магістратури

денної форми навчання

спеціальності 061 - журналістика

освітньо-професійної програми

“Соціально-правозахисна журналістика”

Бубнюк Христина

Науковий керівник:

кандидат наук із соціальних комунікацій,

доцент кафедри соціальних комунікацій.

Шендеровський Костянтин Сергійович

ЗМІСТ

1. Загальні відомості.....	3
2. Характеристики проекту.....	7
2.1. Ключові слова.....	7
2.2. Реферат проекту.....	7
2.3. Масштаб проекту.....	12
2.4. Спрямованість проекту.....	12
2.5. Ступінь новизни	12
3. Організаційний план розробки проекту та організації виробництва.....	14
3.1. Стан виконання робіт за проектом до моменту його схвалення...14	
3.2.Календарний план виконання робіт за проектом.....	15
3.3. Організація заходів.....	15
4. Очікувана ефективність проекту.....	16
4.1. Економічна ефективність проекту.....	16
4.2. Соціальна ефективність проекту.....	17
5. Аналіз потенційних ризиків проекту.....	17
5.1. Основні фактори ризику проекту.....	17
5.2. Управління ризиками.....	18
6. Загальні висновки.....	18
7. Список використаних джерел.....	20
8. Додатки.....	25

1. Загальні відомості

Правозахисна (адвокаційна) журналістика в Україні не надто затребувана. За словами української письменниці й адвоката Лариси Денисенко: “в суспільстві склався стереотип, що тема захисту прав людини — не медійна”. [1] У минулому році “Вокс Україна” провели дослідження. За допомогою спеціального алгоритму вони проаналізували 406 тисяч новин за липень-вересень 2020 року. Експерти дійшли висновку: найпопулярніша тема для журналістів - надзвичайні події та розслідування. 15% опрацьованих матеріалів були саме на цю тему. На другому місці - політика та економіка Від 11 до 16% журналістських текстів стосувалися цих сфер. Замикає трійку - міжнародні новини. У першу шестірку також увійшли теми коронавірусу та війни. На культуру, спорт і технології припадало менше 5% текстів, на інші теми - 1%. Правозахисних (адвокаційних) тем у топі не було. [36]

Правозахисну (адвокаційну) журналістику досліджують Ірина Виртосу, журналістка Центру інформації про права людини та Костянтин Шендеровський, доцент Інституту журналістики. Вони вважають - “цей вид журналістики - зосереджений на виконанні запиту чи очікувань аудиторії. Журналіст тут не є стороннім спостерігачем, як у традиційних медіа, а бере активну участь у зміні ситуації чи розв’язанні конфлікту, висловлює власну позицію, намагається захистити тих, до кого байдужі держава й суспільство. Безсторонність тут недоречна: це журналістика участі та співпричетності”. [27]

Основна відмінність між традиційною та правозахисною (адвокаційною) журналістикою полягає не лише у тому, щоб взяти чиюсь сторону, це про те, що насправді є новиною та як про неї слід повідомляти. Для адвокаційних журналістів вже недостатньо повідомляти новини просто як факти. Вони знаходять історію і хочуть, щоб їхня аудиторія діяла. Американське дослідження проведене Center for Media Engagement показало: матеріали, які не просто інформують, а й дають рішення, сприяють більшій зацікавленості читача у темі. [39]

За словами канадської журналістки Сью Карелла: правозахисна (адвокаційна) журналістика “відкрито виступає за когось або виступає

проти когось, надаючи героям обличчя та голос” [34]. За цим принципом Карел будує свої роботи. Зокрема у фільмі про геноцид, журналістка, відкрито виступає на стороні жертв геноциду. Документальний фільм - це особиста історія її візиту з сином до Дарфуру. Це регіон на Заході Судану. Там тривають конфлікти з офіційною владою та повстанським рухом. Журналістка разом з командою залучають свою аудиторію до "особистої точки зору", яка є більш "переконливою", ніж традиційні телевізійні техніки розповіді новин, де "предмети та тематика опосередковуються знеособленому режисером, який приховує голос коментаря». [37, 386] Так про цей фільм написав Метью Чарльз. Він журналіст і академік, науковий співробітник Колумбійської обсерваторії організованої злочинності в університеті Ель Розаріо, Богота.

У своїй книзі «Журналістика прав людини» журналіст Ібрагім Сіга Шоу пише про нагальну необхідність “деконструювати новини та проводити більш глибокий аналіз історії, щоб повністю залучити аудиторію.” [38] Мовляв, потрібно зробити більший зсув від знайомого до незнайомого. За словами Шоу, "це сприятиме кращому розумінню перебігу подій та питань, про які йдеться", що, в свою чергу, викликати реакцію аудиторії та реалізовувати очікування, що журналістика може вплинути на майбутнє спрямування суспільства. [38, 38] Отже, правозахисна (адвокаційна) журналістика може виступити як потенційний поштовх для аудиторії; витягнути їх із зони комфорту, щоб спровокувати певну форму дій для змін. Для Шоу журналістика - це “не просто інформація та надання збалансованих точок зору, це повідомлення про історію таким чином, що історія стає каталізатором змін”. [38] Іншими словами, правозахисна (адвокаційна) журналістика перетворює журналіста з “простого комунікатора інформації на мотиватора дій”. Більше того, у цей період кризової ситуації для журналістики, коли нам говорять про "втомленість співчуття" має потенціал перетворити цю «втому» на залучення, повідомляючи новини не просто як нейтральний перелік фактів, а через справжню «прив’язаність» до історії і через «критичне почуття співпереживання». Шоу переконаний: “це журналістика сенсів і системності в захисті прав людини”. [38]

В Україні правозахисна (адвокаційна) журналістика почала активно розвивається після Євромайдану (Революції Гідності) та з початком війни. За кілька місяців кількість людей з інвалідністю різко зросла. Багато сімей

опинилися в окупації. Тих, хто виступав проти загарбницької влади, кидали в СІЗО без суда і слідства. В окупованому Криму почалися переслідування Кримських татар, обшуки у їхніх будинках, рейдерські захоплення бізнесів. Відтак, тема прав людини стала номер один для багатьох журналістів. “Багато редакцій взялися писати на правозахисні теми: «Радіо Свобода», «Крим.Реалії», «Громадське радіо», «Громадське ТБ», «Українська правда», «Острів», «Вгору», - пригадує журналістка Ірина Виртосу. [5] Вона також додає, що саме в той час Центр інформації про права людини (тепер — Центр прав людини ZMINA) “згуртував навколо себе медійників, які писали про права людини, в журналістську мережу”. [5] Журналісти ZMINA і нині пишуть матеріали для різних медіа про дискримінацію, мову ворожнечі, катування в місцях несвободи, насильство в сім’ях, людей з інвалідністю тощо. [5]

У 2016-2017 роках правозахисну (адвокаційну) журналістику почали викладати в Інституті журналістики КНУ імені Тараса Шевченка. Спочатку, як предмет за вибором для студентів бакалаврату. А вже за рік в університеті відкрилася відповідна спеціальність на магістратурі. Також представники понад 20 кафедр журналістики з різних вищих навчальних закладів України пройшли Академію з прав людини для журналістів та журналісток, яку ініціювали Центр інформації про права людини й Інститут журналістики за підтримки ПРООН і посольства Данії. [6] Вперше вона відбулася наприкінці вересня 2017 року, а далі стала щорічною.

У 2018 році вперше відбувся медіафестиваль “Праволюдність”. Його присвятили 70-річчю Декларації прав людини та 20-річчю Національної інституції з прав людини в Україні. Організатори фестивалю – Центр інформації про права людини, Інститут журналістики КНУ ім. Тараса Шевченка та Програма розвитку ООН в Україні. За задумом організаторів, фестиваль покликаний згуртувати молодих журналістів/ок, зацікавлених у темі прав людини та “мотивованих підіймати нагора гострі соціальні проблеми”. Адже, за результатами дослідження “Що українці знають і думають про права людини”, 2/3 жителів України дізнаються про права людини з телебачення, а 53% респондентів визнають, що ЗМІ формують

їхнє уявлення про права людини. Відтак, високий рівень довіри покладає на ЗМІ серйозну відповідальність. [31]

У минулому році через пандемію коронавірусу фестиваль “Праволюдність: Mediafest” для студентів та викладачів журналістики відбувся в онлайн-форматі. Організатори запропонували учасникам створити своє zoom-шоу й розповісти про ті проблеми, які їх хвилюють у правах людини. Усі учасники були об’єднані в п’ять груп за різними темами. Кожна з них, досліджувала одне питання. Серед них, інклюзивність, права дитини, конфлікти, права людини в місцях несвободи, рівність прав і можливостей жінок та чоловіків. Загалом фестиваль щороку об’єднує близько 100 студентів та викладачів з 25 навчальних закладів освіти.

Водночас, багато журналістів досі не знають як правильно писати на правозахисні (адвокаційні) теми. Є проблеми з використанням правильної лексики, пошуком героїв для матеріалів. Ба більше, уся дослідження щодо правозахисної (адвокаційної) журналістики розпорошені. Існує лише одна книга: “Адвокаційна журналістика: світовий та український досвід посібник для журналістів з активною громадянською позицією”. Але вона не є мультимедійним, її неможливо доповнювати або удосконалити, додати нову інформацію. Крім того, студенти часто не мають можливості для практики. Саме тому ми вирішили створити музей правозахисної (адвокаційної) журналістики. Зібрати разом усі книги, матеріали присвячені цьому виду журналістики. Опублікувати вдалі матеріали, можливості для журналістів - початківців, розповісти про професійних колег по цеху. Це водночас буде місце, де зберігатиметься історія становлення правозахисної (адвокаційної) журналістики в Україні, і в той самий час портал-знайомство з цим видом журналістики для тих, хто про неї ще не чув.

2. Характеристика проекту

2.1 Ключові слова

Музей, адвокаційна, правозахисна, журналістика, медіа, Україна, онлайн, цінності, права людини, праволюдність, медіафестиваль.

2.2. Реферат проекту

- назва проекту;

Музей правозахисної (адвокаційно) журналістики. Ми вирішили залишити назву такою, без додаткових неймінгів. Адже, якщо б ми обрали, якесь інше слово, важко було б користувачеві відразу зрозуміти, про що наш сайт.

- стислий опис проекту;

Онлайн музей правозахисної (адвокаційної) журналістики - це сайт, де зібрана вся інформація щодо періоду становлення правозахисної (адвокаційної) журналістики в Україні. Ми збираємо історії особистостей правозахисних журналістів, розповіді про події та приклади медіадіяльності. Серед експонатів - відео, аудіо про цей вид журналістики. Крім того, у нашому онлайн музеї ми розповідаємо про медіафестиваль, конкурси, можливості, медіаініціативи з прав людини, тематичні книги тощо.

Для реалізації проекту ми вибрали формат “онлайн-музею”. Музей (від дав.-гр. τὸ Μουσεῖον — «дім Муз») — культурно-освітній та науково-дослідний заклад, призначений для вивчення, збереження та використання пам'яток природи, матеріальної і духовної культури, прилучення громадян до надбань національної і світової історико-культурної спадщини. [16]. З цього визначення випливає, що музей - це місце, де не тільки зберігаються, а й вивчаються культурні надбання.

Ми вважаємо, що журналістські матеріали, відео роботи, книги - це все експонати, які варто зібрати в одному місці і зберігати. А так, як фізично зібрати їх до купи в одному місці - це буде дорого та проблематично, ми вирішили перенести все в онлайн. У часи пандемії онлайн екскурсії і

традиційними музеями набели неабиякої популярності. І карантинні часи навчили нас, що цифровізація матеріалів - це найкращий спосіб при будь-яких обставинах мати до них доступ. Надихнули до такого проекту нас Platfor.ma спільно з Amnesty International, які відкрили Музей справедливості. Це онлайн-музей, у якому кожен охочий може дізнатися про історію боротьби людства за свої права. [15]

Ми ж у свою чергу хочемо розповісти про становлення та досвід правозахисної (адвокаційної) журналістики як самостійного виду професійної діяльності.

Метою проекту є створення онлайн музею правозахисної (адвокаційної) журналістики.

Завданням проекту є зібрати на одній платформі якнайбільше інформації та матеріалів про становлення правозахисної (адвокаційної) журналістики в Україні, як самостійного виду професійної журналістики.

● **основні техніко-економічні показники проекту;**

Проект передбачає створення спеціального сайту. Має мати такі розділи:

- *історія:* у цьому розділі буде йти мова про становлення правозахисної (адвокаційної) журналістики в Україні та світі, про головні дати для цього виду журналістики тощо.
- *персоналії:* у цьому розділі буде йти мова про тих журналістів, які пишуть на правозахисну тематику. Про війну, гендер, медицину, права людей, людей з інвалідністю або вадами. Ми розкажемо про тих, хто бореться за права людей словом, тих на кого можна рівнятися. Нині на платформі ми вже виклали кілька журналістів, які на нашу думку заслуговують бути в цьому розділі. Крім того, ми провели опитування серед правозахисних журналістів (зокрема запитали Ірину Виртосу), хто на їхню думку може бути в цьому

розділі. Водночас, те, що нині є на сайті - це не вичерпний список. Адже наш сайт - лише прототип. І цей розділ буде доповнюватися.

- *бібліотека (відео)*: у цьому розділі ми хочемо зібрати усі ролики дотичні до правозахисної (адвокаційної) журналістики. Це і виступи окремих журналістів, і лекції, і семінари, і навіть приклади вдалих відео матеріалів.
- *блог*: у цьому розділі можна буде публікувати матеріали студентів, журналістів, викладачів тощо.
- *події*: у цьому розділі ми розповідаємо про події, які стосуються правозахисної (адвокаційної) журналістики. Це, зокрема, медіафестиваль “Праволюдність”

Необхідні витрати на роботу програміста, який би створив необхідний додаток, а також веб-дизайнера, який би допоміг у розробці лендінгу.

- **зміцнення зв’язків між наукою і виробництвом, створення умов для збереження, розвитку і використання вітчизняного науково-технічного потенціалу;**

Онлайн музей правозахисної (адвокаційної) журналістики вперше збере разом всю інформацію про цей вид журналістики в Україні. Це допоможе не лише популяризувати адвокаційну журналістику в Україні, а й у світі. Крім того, цей сайт буде постійно поповнюватися новою інформацією про розвиток правозахисної (адвокаційної) журналістики. Це буде корисно для студентів, викладачів та журналістів-практиків у написанні наукових статей, публікацій, книг тощо. Ба більше, ми плануємо, що сайт будуть використовувати у навчанні студенти журналісти соціально-правозахисної журналістики не лише Інституту журналістики КНУ ім. Тараса Шевченка. Відтак, це допоможе об’єднати студентство з усіх куточків України, а в подальшому можливо і країн-партнерів.

- **організаційні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва і/або соціальної сфери;**

Залучення до проекту професійного програміста та дизайнера, що допоможуть зробити якісний сайт, який буде мати естетичний вигляд та працювати без перебоїв. Крім того, сайт можуть допомагати розвивати студенти суміжних спеціальностей, наприклад з факультету реклами. Це допоможе їм отримати практику, щодо просування онлайн проєктів, а нам додатковий розголос та популяризацію.

- **термін реалізації проекту;**

9 місяців – оптимальний термін для проведення цього проекту.

Нині ми вже обґрунтували наукову складову музею, актуальність його створення та створили прототип сайту. Його потрібно удосконалювати, залучити професійних програмістів, які могли б зробити керування сайту простішим. Водночас, цей прототип уже працює. Сайт створений таким чином, що я, як та, хто його створював, можу передати усі паролі та права іншим людям (наприклад студентам спеціальності соціально-правозна журналістика) і вони зможуть автономно без мого втручання доповнювати його матеріалами, новими персоналіями, подіями тощо. Тобто буквально - створювати нові експонати. Так наш Музей не буде просто дипломною роботою, а отримає своє продовження і подальше життя.

- **витрати на реалізацію проекту і строк його окупності;**

Витрати на реалізацію повноцінного проекту (не прототипу, як нині) передбачають виплату гонорару програмісту та дизайнеру, які розроблятимуть сайт. Приблизні витрати: 40 тисяч гривень. Планується, що проєкт буде створений на грантові гроші, а також існуватиме за рахунок донейтів на патреоні. Приблизний термін окупності - рік.

- **фінансово-економічні показники:**

- проведення наукових досліджень – чотири місяці. Збір матеріалів, фотографій, проведення інтерв'ю.

- проведення науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт - 4 місяці, передбачені витрати на роботу програміста та дизайнера.

- тестування – 1 місяць, витрати не передбачені

- **джерела і умови фінансування проекту:**

Один із можливих варіантів – залучення грантових коштів. Інший – збір грошей на «Спільнокошт» та патреон.

- **стислий перелік робіт та необхідні обсяги фінансування;**

Таблиця 1. Стислий перелік робіт та необхідні обсяги фінансування.

п/п	Найменування робіт	Необхідні обсяги фінансування, тис. гривень
	Проведення збору інформації необхідного для проекту	0
	Створення нарисів, статей, фотогалерей тоо - як експонатів онлайн музею	
	Пошук програміста	0
	Робота програміста	20 000
	Пошук дизайнера	0
	Робота дизайнера	20 000
	Тестування	0
	Разом	40 000

● **оцінка ефективності проекту:**

- економічний ефект (прогнозований термін окупності проекту) – 1 рік. Водночас, проект створений не для економічної вигоди, тому ми не очікуємо прибутків від сайту. Він створений для популяризації адвокаційної журналістики та навчання.

- соціальний ефект (кількість задіяних робочих місць, у т.ч. які будуть створені додатково, підвищення кваліфікації працівників, вплив на імідж соціального інституту, його позиціонування в суспільстві тощо) – підвищення рівню впізнаваності журналістів соціально - правозахисної тематики, розповсюдження інформації про адвокаційну журналістику. Збільшення обізнаності студентів -журналістів з цією цариною журналістики та отримання необхідних навичків журналістам-початківцям для подальшої професійної роботи.

2.3. Масштаб проекту.

Загальнодержавний. Музей фіксує об'єктивні факти, які можна і потрібно використовувати для саморозвитку, адвокаційної журналістики та журналістів, які пишуть на правозахисну тематику на загальнодержавному рівні; популяризація соціально-правозахисної журналістики, можливість залучення грантів та донейтів.

2.4. Спрямованість проекту.

Створений для популяризації правозахисної (адвокаційної) журналістики та соціально-правозахисних журналістів, для узагальнення вже існуючої інформації про цей вид журналістики, як окремої форми медіа діяльності. А також для навчання студентів-журналістів. Вони будуть мати змогу не лише отримати інформацію про правозахисну (адвокаційну) журналістику, але й майданчик для публікації своїх матеріалів.

2.5. Ступінь новизни.

Проект не має аналогів, має високий ступінь новизни.

Водночас, надихнув на створення цього медіапроекту нас Музей справедливості від Platforma та Amnesty International.

(Режим доступу: <https://platfor.ma/specials/muzei-spravedlyvosti/>)

Крім того, в Україні існує кілька ресурсів для журналістів, які мають соціально-правозахисне спрямування. Це, зокрема, **Центр прав людини “ZMINA”**. Це не лише майданчик для текстів, у Зміні допомагають людям, які до них звертаються. На сайті центру так описана їхня діяльність “центр працює у сфері захисту свободи слова, свободи пересування, протидії дискримінації, запобігання катуванням та жорсткому поводженню, боротьби з безкарністю, підтримує правозахисників і громадських активістів на території України, включаючи окупований Крим, а також захищає осіб, які потерпіли в результаті збройного конфлікту в Україні” [8]. Відтак, на сайті безліч матеріалів, аналітики, новин просвітницького характеру. За допомогою текстів, журналісти Зміни привертають увагу правоохоронців та простих людей до нагальних проблем. А ще, у розділі інструкції, можна знайти гайди, як діяти в тій, чи іншій критичній ситуації. Аналітики Зміни проводять семінари та тренінги для інших журналістів. Розповідають про те, як правильно писати про вразливі групи населення, насильство тощо. Крім того, вони проводять безліч прес конференції, де діляться своїми спостереженнями та дослідженнями.

До соціально-правозахисних можна віднести й онлайн журнал **The Ukrainians**. Він про українців та Україну. Журналісти пишуть про усе, що стосується нашої держави, чим цікавиться українська молодь, і роблять акцент на суспільно важливих темах. Пишуть і про ініціативи, стартапи, про креативний та відповідальний бізнес, який впливає на розвиток України. Про талановитих та працьовитих, непересічних особистостей.

Журналісти ставлять перед собою завдання — “розповідати про те, що відбувається в Україні; мотивувати до позитивних змін через історії успіху людей та ініціатив; пояснювати незрозумілі явища та процеси, що формують нову Україну; розвивати інтелектуальну спроможність молоді”. [20] Медійники переконані, що завдяки своїм текстам, вони можуть впливати на розвиток нашої держави та позитивні зміни в ній. Це і вважають своєю місією.

Не варто забувати і про онлайн видання **Грати**. Це український медіа-проект. Журналісти пишуть історії про те, як працює наша судова система і правоохоронні органи. Пишуть про гучні судові справи, репортажі з зал засідань, інтерв'ю з адвокатами та прокурорами. Є у доробку медійників і матеріали з СІЗО та колоній. Фактично, це єдиний в Україні профільний сайт про суди простою мовою. Журналісти на своєму сайті написали: “суди красномовно пояснюють те, що відбувається в країні, тому ми це показуємо”. [21]

Серед вузько-спеціалізованих медіа також можна виділити **Гендер в деталях**. Видання, засноване 2016 року з ініціативи і за підтримки представництва Фонду імені Гайнріха Бюлля в Україні. Журналісти простою мовою розповідають про дискримінацію чоловіків та жінок за гендерною ознакою, про те, як діяти, якщо дискримінують вас і до кого звертатися.

Водночас, усі ці видання не про саму правозахисну (адвокаційну) журналістику, а мають таке спрямування. Єдине, що пов'язує їх з нашим проектом - спільні цінності.

3. Організаційний план розробки проекту та організації виробництва

3.1. Стан виконання робіт за проектом до моменту його схвалення.

- досліджено та обґрунтовано наукові аспекти	100%
- досліджено та обґрунтовано технічні аспекти	80%
- проведено теоретичні та експериментальні дослідження	50%

- розроблено технологію, ескізний і технічний проект	50%
- розроблено робочу документацію, створено дослідні зразки	90%
- наявні необхідні права на об'єкти інтелектуальної власності	100%
- наявність матеріально-технічної бази	30%
- наявність необхідного персоналу	50%
- визначено та узгоджено фінансування проекту	30%
- визначено та узгоджено місце виконання проекту	100%
- інші види робіт	10%

3.2. Календарний план виконання робіт за проектом.

Таблиця 2. План виконання робіт за проектом.

№ п/п	Найменування робіт	Виконавець	Термін	Витрати, тис. гривень
	Проведення збору інформації необхідного для проекту	Бубнюк Х.І.	2 місяці	0
	Створення нарисів, статей, фотогалерей тощо - як експонатів онлайн музею	Бубнюк Х.І.	2 місяці	0
	Пошук програміста	Бубнюк Х.І.	1 місяць	0
	Робота програміста	невідомо	1 місяць	20 000
	Пошук дизайнера	Бубнюк Х.І.	1 місяць	0
	Робота дизайнера	невідомо	1 місяць	20 000
	Тестування	невідомо	2 місяці	0

3.3. Організація заходів.

- стислий перелік технологічних процесів;
 1. Проведення дослідження необхідного функціоналу для сайту
 2. Пошук програміста
 3. Робота програміста
 4. Пошук дизайнера
 5. Робота дизайнера
 6. Тестування сайту
- опис наявних і необхідних для виробництва устаткування і приміщень – необхідне спеціальне програмне забезпечення і техніка.

Необхідні комп'ютери, інтернет та програмне забезпечення. Це все має бути наявне у програміста та дизайнера.

- кількість і кваліфікація виробничого персоналу (детальні відомості щодо прогнозованої потреби в кадрах)

Для створення якісного сайту потрібні мінімум дві людини: програміст та дизайнер. Однак, вони не будуть постійними працівниками, а виконують роботу на основі гонорару. Для підтримки сайту потрібно мінімум одна людина. Це може бути я. Крім того, планується залучення волонтерів та студентів спеціальності правознавства журналістика для наповнення онлайн музею.

4. Очікувана ефективність проекту

4.1. Економічна ефективність проекту.

- економічна доцільність реалізації проекту – проект дотаційний. Ми сподіваємося, що зможемо залучити грантові кошти, адже проект соціально спрямований. Крім того, ми сподіваємося окупити проект за рахунок дотацій небайдужих користувачів.

- термін окупності проекту – приблизно рік. Водночас, ми наголошуємо на тому, що проект соціальний. Він не створений для монетизації і ми не плануємо, що він буде приносити прибуток.
- прибутковість проекту – при хорошій роботі над проектом можна залучити грантові кошти.

4.2. Соціальна ефективність проекту.

Проект - соціально важливий. Адже адвокаційна журналістика - це журналістика змін. Адвокаційна журналістика спроможна сформувати суспільну дискусію про майбутнє, якої Україні бракує. Тому промоція цього виду медіадіяльності є ще одним кроком до створення галузі, де журналісти - це рушії прогресу, а не просто спостерігачі та ретранслятори.

5. Аналіз потенційних ризиків проекту

5.1. Основні фактори ризику проекту.

- ризики, що відносяться до загальної соціально-економічної ситуації (політична нестабільність, перспективи економічного розвитку в цілому, фінансова нестабільність, поганий імідж соціального інституту, внутрішні конфлікти тощо) - В Україні висвітлення подібних тем не надто популярне та має свої небезпеки. За словами української письменниці й адвоката Лариси Денисенко, в суспільстві склався стереотип, що тема захисту прав людини — не медійна. Відтак є ризик через погану промоцію не знайти поціновувачів та читачів.
- виробничі ризики (підвищення поточних витрат, технологічного устаткування, відсутність кадрів, неготовність колективу) - є ризик, що одна людина, тобто я, не зможе швидко та якісно опрацювати

ую інформацію для наповнення сайту і реалізація проекту зтягнеться.

5.2. Управління ризиками

Економічних ризиків можна уникнути шляхом залучення коштів від некомерційних організацій. А хороша промоуція зробить проект популярним. Для цього головне визначити правильно цільову аудиторію. Крім того, є ідея запуснути на базі музею серію лекцій від відомих журналістів- правозахисників, юристів, волонтерів тощо. Це допоможе залучити якомога більше читачів без укладання значних коштів.

6. Загальні висновки

Онлайн музей соціально-правозахисної (адвокаційної) журналістики є важливим соціальним проектом. Аналогів такому ресурсу - немає. Ба більше, в Україні лише поодинокі науковці та журналісти досліджують правозахисну (адвокаційну) журналістику, як самостійний вид професійної журналістики. Водночас, в країні, де триває війна, є окуповані території тощо, правозахисна (адвокаційна) журналістика затребувана, як і люди, які правильно писатимуть на правозахисні (адвокаційні) теми. Завдяки цим двом складовим, проект може мати продовження після захисту.

Ми вже створили сайт, який діє, його можна доповнювати та удосконалювати. Ми створили розділи: персоналії, блог, історія, бібліотека та події. Ми почали наповнювати сайт “експонатами”. Це історії про успішних адвокаційних журналістів, це відео матеріали на правозахисну тематику, це вдалі матеріали адвокаційної журналістики. Завдяки різноплановим рубрикам, ми зможемо зібрати якомога більше інформації про правозахисну (адвокаційну) журналістику.

Звісно, це наш сайт - це прототип. Водночас, ми плануємо продовжувати роботу над ним. Інститут журналістики щороку випускає журналістів правозахисної спеціальности. Цей майданчик може стати для

них не лише місцем для поглиблення своїх знань, але й майданчиком для практики. Завдяки студентам та волонтерам музей буде поповнюватися новими “експонатами”. Для цього ми готові переати усі права паролі Інститут журналістики, щоби Музей міг функціонувати. У подальшому платформа може стати дискусійним майданчиком для усіх правозахисних (адвокаційних) журналістів.

Проект може існувати без додаткових фінансових вкладень. Водночас, для нормального функціонування сайту варто залучити програміста. Монетизувати проєкт ми не плануємо, водночас, завдяки соціальній складовій ми не виключаємо залучення грантів та коштів від донорів. Це допоможе покрити витрати на програміста та підтримку сайту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Адвокаційна журналістика: камені спотикання [Електронний ресурс] // Детектор Медіа – Режим доступу до ресурсу:
<https://ms.detector.media/profstandarti/post/12906/2015-03-30-advokatsiyna-zhurnalistyka-kameni-spotykannya/>
2. Бацюкова С. Виртосу І. Адвокаційна журналістика: світовий та український досвід: Посібник для журналістів з активною громадянською позицією. – Луганськ, 2013. – 70 с.
3. Бутиріна М. Стереотипи масової свідомості: особливості формування у медіасередовищі: Монографія / М. Бутиріна; КНУ ім. Т.Шевченка. — Д.: Слово, 2009. — 368 с
4. Виртосу І. Як розповідати про людей з інвалідністю: поради для журналістів / Профстандарти / Медіаетика // Медіаосвіта. – Електроні дані. – Режим доступу:
http://osvita.mediasapiens.ua/ethics/standards/yak_rozpovidati_pro_1_yudey_z_invalidnistyu_poradi_dlya_zhurnalistiv/ – Назва з екрана.
5. Виртосу І. Маніпуляції та захист бізнес-інтересів – це не правозахисна журналістика [Електронний ресурс] / Ірина Виртосу // ZMINA – Режим доступу до ресурсу:
https://zmina.info/columns/manipuljiciji_ta_zahist_biznesinteresiv_ce_ne_pravozahisna_zhurnalistika/
6. В Україні стартувала Академія з прав людини для викладачів журналістики [Електронний ресурс] / Media Sapiens // Детектор Медіа – Режим доступу до ресурсу:
<https://ms.detector.media/zhurnalistska-osvita/post/19761/2017-10-03-v-ukraini-startovala-akademiya-z-prav-lyudyny-dlya-vykladachiv-zhurnalistyky/>
7. Гриценко Є., Клінова О. Букви для людей : як працює соціальна журналістика в Україні // Platfor.ma [сайт]. Режим доступу :
<https://lab.platfor.ma/sotsialnazhurnalistika/> (02.12.2014). – Назва з екрана 3.

8. Діяльність організації [Електронний ресурс] // ZMINA – Режим доступу до ресурсу: <https://zmina.ua/activities/>
9. Для успішної комунікації реформ потрібна співпраця між владою, експертами і медіа – експертна дискусія. Ukraine crisis media center. – 2017. URL: <http://uacrisis.org/ua/55860-komunikatsiyi-reform>
10. Дубас О. Роль мас-медіа у формуванні ціннісної системи суспільства / О. Дубас // Сучасна українська політика. Політики і політологи про неї. — К., 2009. — Вип. 16. — С. 242-248.
11. Експерт визнано найбільш соціально відповідальним медіа [Електронний ресурс] // Телекритика [сайт]. – Режим доступу: <http://www.telekritika.ua/news/2009-03-26/44631> (26.03.2009).
12. Зміни. Центр прав людини. – Електронні дані. – Режим доступу: <http://humanrights.org.ua/> – Назва з екрана
13. Іванов В. Ф. Основні теорії масової комунікації і журналістики: Навчальний посібник. За науковою редакцією В. В. Різуна – Київ: Центр Вільної Преси, 2010. – 258 с.
14. Лаврик О. В. Соціальна проблематика газетних виступів: навчально-методичний посібник для студентів зі спеціальності «Журналістика». Х.: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2010. 72 с.
15. Музей справедливості [Електронний ресурс] // Platforma – Режим доступу до ресурсу: <https://platfor.ma/specials/muzei-spravedlyvosti/>
16. Музей // Українська мала енциклопедія : 16 кн. : у 8 т. / проф. Є. Онацький. — Буенос-Айрес, 1961. — Т. 4, кн. VIII : Літери Ме — На. — С. 1052. — 1000 екз.
17. Права людини та мас-медіа в Україні. Частина 1: Збірник конспектів лекцій [Тексти] / Авт. кол. – За ред. Виртосу І., Шендеровського К. – Київ: Інститут журналістики КНУ імені Тараса Шевченка, 2020. – 328 с.
18. Права людини та мас-медіа в Україні. Частина 2: Збірник конспектів лекцій [Тексти] / Авт. кол. – За ред. Виртосу І., Шендеровського К. – Київ: Інститут журналістики КНУ імені Тараса Шевченка, 2020. – 328 с.

19. Про нас [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу:
<https://genderindetail.org.ua/about/>
20. Про проект [Електронний ресурс] // The Ukrainians – Режим доступу до ресурсу: <https://theukrainians.org/about/>
21. Редакція [Електронний ресурс] // Ґрати – Режим доступу до ресурсу: <https://graty.me/authors/>
22. Ресурсний хаб Інституту журналістики [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://labs.journ.univ.kiev.ua>
23. Роль журналістики у підтримці та захисті прав людини. Посібник для громадсько-активних журналістів. - Луганськ, 2011. Режим доступу:
http://hractivists.net/sites/default/files/library_doc/hr_for_journalists.pdf
24. Соколова К.О. Соціальна журналістика в Україні та світі : розуміння, суперечності, результати // Перспективні напрями дослідження українського медійного 91 контенту : фундаментальні та прикладні аспекти : матеріали всеукраїнської науковопрактичної конференції [наук. ред. В. Різун; упоряд. Т. Скотникова, А. Волобуєва] - К. : Інститут журналістики, 2016. - С. 55-58
25. Ставнійчук О. Адвокаційна журналістика : камені спотикання / Профстандарти / Медіаетика // MediaSapiens. Медіаграмотність [сайт]. Режим доступу :
https://ms.detector.media/ethics/standards/advokatsiyna_zhurnalistka_kamen_i_spotikannya/ (30.03.2015). – Назва з екрана
26. Теми місяця. Про що найбільше пишуть українські онлайн-ЗМІ? [Електронний ресурс] / Н. Мошняга, О. Тимченко // VOX UKRAINE – Режим доступу до ресурсу: <https://voxukraine.org/temi-misyatsya-pro-shho-najbilshe-pishut-ukrayinski-onlajn-zmi/>
27. Це не лише про меншини [Електронний ресурс] / І. Виртосу, К. Шендеровський // MediaLab Online – Режим доступу до ресурсу: <https://medialab.online/news/advocacy/>
28. Шендеровський К., Виртосу І. Правозахисна або адвокаційна журналістика : концептуальний підхід становлення та розвитку

- медіадіяльності // Права людини та масмедіа в Україні : Збірник конспектів лекцій [тексти] / Авт. Кол. - За ред. Виртосу І., Шендеровського К. - Київ : Інститут журналістики КНУ ім. Тараса Шевченка. 2018
29. Шендеровський К. С. Інституалізація соціальної журналістики в Україні / К.
30. Шендеровський К. Медіакомунікації та соціальні проблеми: Збірка навчально-методичних матеріалів і наукових статей в трьох частинах. Частина перша. – К., 2012. —288 с.
31. Що українці знають і думають про права людини: загальнонаціональне дослідження / [І. Бекешкіна, Т. Печончик, В. Яворський та ін.]; під заг. ред. Т. Печончик. – Київ, 2017. – 308 с.
32. Що українці знають та думають про права людини: оцінка змін (2016 — 2020) [Електронний ресурс] // UNDP Україна – Режим доступу до ресурсу:
https://www.ua.undp.org/content/ukraine/uk/home/library/democratic_governance/what-ukrainians-know-and-think-about-human-rights--assessment-of.html
33. Advocacy Journalism, The Least You Can Do, and The No Confidence Movement / Berman Dave., 29 June 2004.
34. Advocacy journalism / Sue Careless. The Interim, May 2000.
35. Bachmann, Ingrid. June 2019. Advocacy Journalism. Oxford Research Encyclopedia. Accessed September 16, 2019
36. How to Be (or Not to Be) an Advocacy Journalist [Електронний ресурс] / Christina Selby // the open notebook – Режим доступу до ресурсу:
<https://www.theopennotebook.com/2016/05/24/how-to-be-or-not-to-be-an-advocacy-journalist/>
37. News, Documentary and Advocacy Journalism [Електронний ресурс] // CJCR: Centre for Journalism and Communication Research, Bournemouth University. – 2013. – Режим доступу до ресурсу:
<http://eprints.bournemouth.ac.uk/21124/1/JNC-2013-Chapter-23-Charles.pdf>.

38. Shaw I.S. Human Rights Journalism: A Critical Conceptual Framework. -
URL: https://link.springer.com/chapter/10.1057/9780230358874_2
39. The Power of Solutions Journalism [Электронный ресурс] // Engaging news project – Режим доступа до ресурсу:
https://mediaengagement.org/wp-content/uploads/2014/06/ENP_SJN-report.pdf
40. The Handbook of Journalism Studies – New York, NY: Routledge/Taylor & Francis Group, 2019. – 467 с. – (1 edition)
41. wikipedia. Advocacy journalism [Электронный ресурс] / wikipedia – Режим доступа до ресурсу:
http://en.wikipedia.org/wiki/Advocacy_journalism#Examples.
42. Wyss, Bob. Covering the Environment: How Journalists Work the Green Beat. 2nd edition. New York: Routledge, 2018

Додатки

- Посилання на сайт:

<https://khrystynabubniuk.wixsite.com/advocacyjournalism>

(Головна сторінка: на ній розділи та історія)

МУЗЕЙ ПРАВОЗАХИСНОЇ (АДВОКАЦІЙНОЇ)
ЖУРНАЛІСТИКИ

Історія Блог Персоналії Відео Події

ЗАПРОШУЄМО ДО МУЗЕЮ ПРАВОЗАХИСНОЇ (АДВОКАЦІЙНОЇ) ЖУРНАЛІСТИКИ

*Журналістики, яка «відкрито виступає за когось або проти когось,
надає героям обличчя та голос»*

Серед експонатів - відео, аудіо, - книги та згадки про події. А ще найкращі матеріали та цінні думки. Займайте і до нашої галереї у ній обличчя та історії тих, кого сміливо можна назвати рупором правозахисної (адвокаційної) журналістики.

ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ

Адвокаційна журналістика набула розвитку наприкінці 20-го - початку 21-го в країнах Західної Європи та в США.

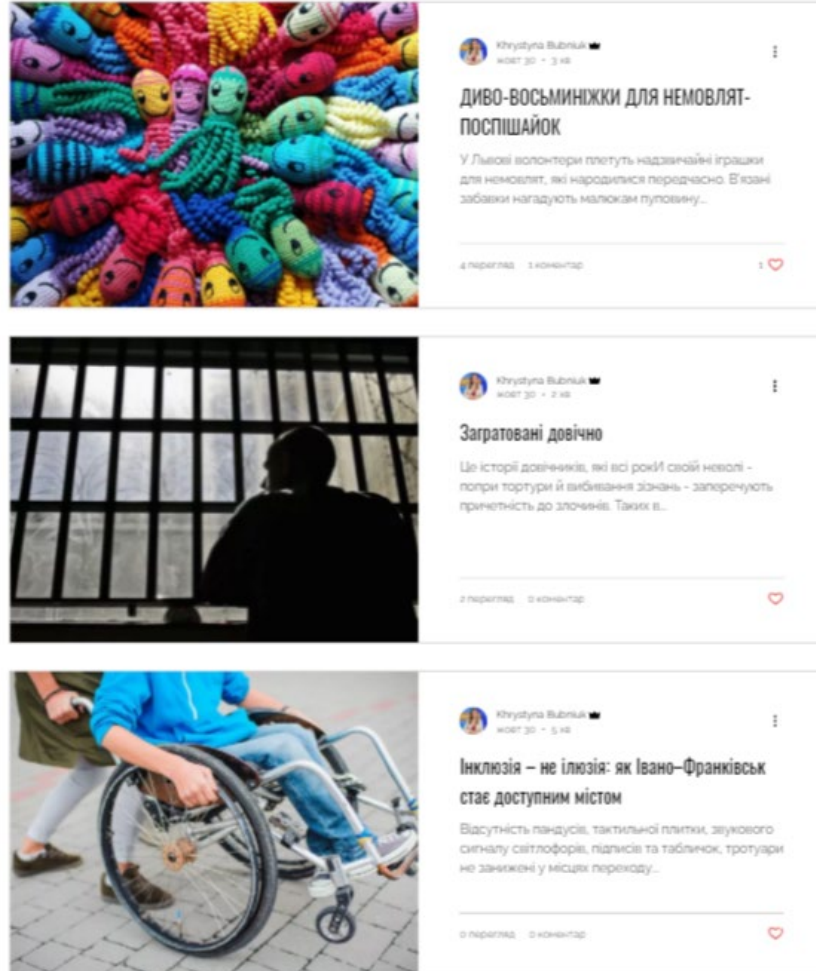
В Україні правозахисна журналістика активно розвивалася після Революції Гідності (2013-2014 рр.). Згодом в Україні почалася війна, за кілька місяців кількість людей з інвалідністю різко зросла. Відтак, тема прав людини стала номер один для багатьох журналістів. Цієї ролі викликали активними лоборниками прав людини: «Різдво Свободи», «Крим.Репорт», «Громадське радіо», «Громадське ТВ», «Українська правда», «Остроє», «Втору»

Згодом, правозахисну (адвокаційну) журналістику почали викладати в Інституті журналістики ІНУ імені Тараса Шевченка.

У 2017 році вперше відбувся медіафестиваль «Правозахисність». Його присвятили 70-річчю Декларації прав людини та 20-річчю Національної інституції з прав людини в Україні. За задумом організаторів, фестиваль покликаний згуртувати молодих журналістів/ок, зацікавлених у темі прав людини та мотивованих підняти гострі соціальні проблеми.

(Розділ “БЛОГ”. Тут будуть опубліковані різноманітні матеріали на правозахисну (адвокаційну) тематику)

All Posts

Диво-восьминіжки для немовлят-поспішайок
У Львові волонтери плетуть надзвичайні іграшки для немовлят, які народилися передчасно. В'язні забавки нагадують малюкам пуповину...

Загратовані довічно
Це історії довічників, які всі роки свої неволі - попри тортури й викликані знань - заперечують причетність до злочинів. Таких в...

Інклюзія – не ілюзія: як Івано-Франківськ стає доступним містом
Відсутність пандусів, тактильної плитки, звукового сигналу світлофорів, піднісів та табличок, тротуари не занижені у місцях переходу...

МУЗЕЙ ПРАВОЗАХИСНОЇ (АДВОКАЦІЙНОЇ)
ЖУРНАЛІСТИКИ

Історія Блог Персоналії Відео Події

All Posts

Увійти/зареєструватися

Khrystyna Bubniuk жовт 30 · Читати 3 хв

ДИВО-ВОСЬМИНІЖКИ ДЛЯ НЕМОВЛЯТ-ПОСПІШАЙОК

Оновлено лист 10

У Львові волонтери плетуть надзвичайні іграшки для немовлят, які народилися передчасно. В'язні забавки нагадують малюкам пуповину матері. Цупальця іграшки недоношена дитинка бере в ручку й відчуває себе захищеною, наче в лоні матері. Так восьминіжки позитивно впливають на одужання малюка. А до спиць беруться жінки.

Напишіть на

ДИВО-ВОСЬМИНІЖКИ ДЛЯ НЕМОВЛЯТ-ПОСПІШАЙОК

Оновлено лист 10

У Львові волонтери плетуть надзвичайні іграшки для немовлят, які народилися передчасно. В'язні забавки нагадують малюкам пуповину матері. Щупальця іграшки недоношена дитинка бере в ручку й відчуває себе захищеною, наче в лоні матері. Так восьминіжки позитивно впливають на одужання малюка. А до спиць беруться жінки, які самі завчасно народили.

Серед них і Юлія Микулишин. За спеціальністю вона економістка. Проте дівчина вже давно забула про цифри і підрахунки і в'язе незвичайні іграшки. Усе через Лукася. 5 років тому Юлія передчасно народила сина. Він важив всього 1 кілограм. Тоді за його життя боролося безліч людей: медики, медсестри, волонтери. Жінка ділиться: син постійно плакав, а її до нього не пускали. Про свою проблему написала в інтернеті. Тоді незнайома киянка надіслала Юлі чудо-цяцьку. І маленький Лукась, на диво, перестав плакати. Та поряд з її сином у палаті інтенсивної терапії лежало ще з десяток малюків. Усі позбавлені материнської любові, яка так потрібна у перші дні життя. Тому Юлія вирішила - має навчитися плести забавки сама, щоб їх вистачило на всіх поспішайок. Відтоді, майже щодня плете восьминіжок. До цього жінка ніколи не гачувала. Спеціальних курсів у Львові не знайшла, то ж

8 перегляд 1 коментар

Останні пости

Дивитися всі

Загратовані довічно

3 0 1

Інклюзія – не ілюзія: як Івано-Франківськ стає доступним містом

2 0

1 коментар

Сортувати: Найновіші

Загратовані довічно

Оновлено лист 10

Це історії довічників, які всі роки своїй неволі - попри тортури й вибивання зізнань - заперечують причетність до злочинів. Таких в Україні, за даними правозахисників, понад пів сотні. В'язні намагаються оскаржити свого присуда, та не можуть. Суди цих справ просто не переглядають. Європейська феміда кілька разів закликала Україну - змінити законодавство, бо воно порушує право людини на справедливий суд. Чи мають надію довічники побачити волю?

Репортаж із в'язниці

Довічники, засуджені за радянським кримінальним кодексом, який діяв в Україні до 2012 року - не можуть домогтися перегляду справ у суді. - розкажу мені правозахисник Андрій Діденко, дорогою в Бердичівську виправну колонію. Каже, - у тюрмах десятки людей, вироки яких викликають великі сумніви щодо справедливості. "Я не знаю чому держава не може каятися за помилки минулого. Це нормальна практика, світова, коли ухвалюють виправдувальні вироки через 20 років. 36 років он в США. В нашій країні виправдувальних вироків немає", - додає він.

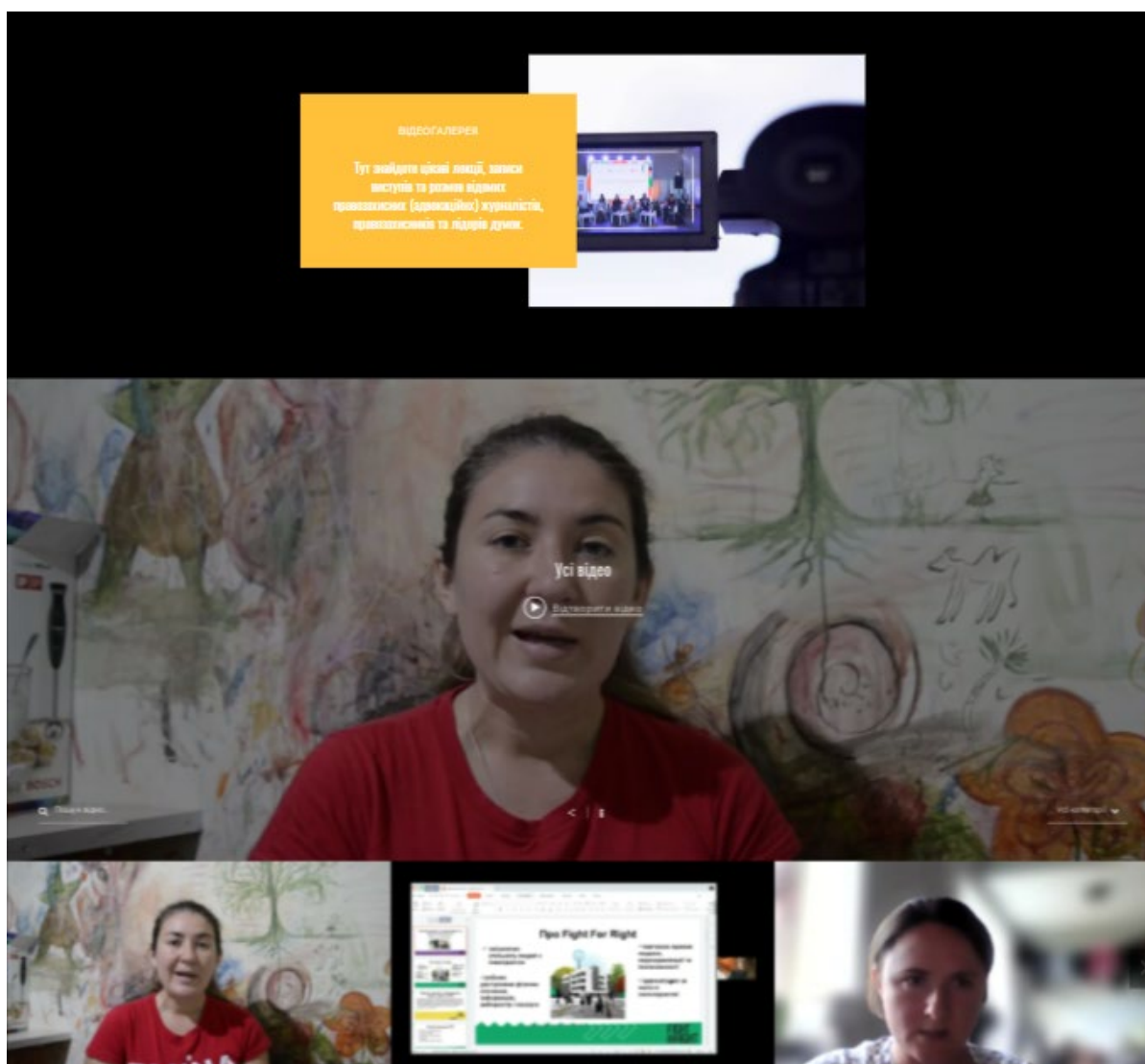
Заходимо на територію виправної установи. Йдемо на розмову із в'язнем Мерабом Суслевим. Він тим часом на побаченні з дружиною: "Я прощаюсь напевно. Аплочка ты разберешься? цем цем"

2009-го в Києві розстріляли бізнесівця Шабаба Алояна та його охоронців. Звинуватили в замаху на убивство Мераба Суслєва, який був бізнес-партнером і заступником

Поки цей документ у Раді, чекає першого читання. Аби пришвидшити процес, правозахисники пропонують створити при президентові України спеціальну комісію. Про неї розповідає Андрій Діденко, координатор програм Харківської правозахисної групи. "Я би схилився до такої тези, що в рамках інституту помилування Президента була створена комісія - дослідження справ свавільно засуджених"

(Розділ “ВІДЕОГАЛЕРЕЯ”)

ВІДЕОГАЛЕРЕЯ

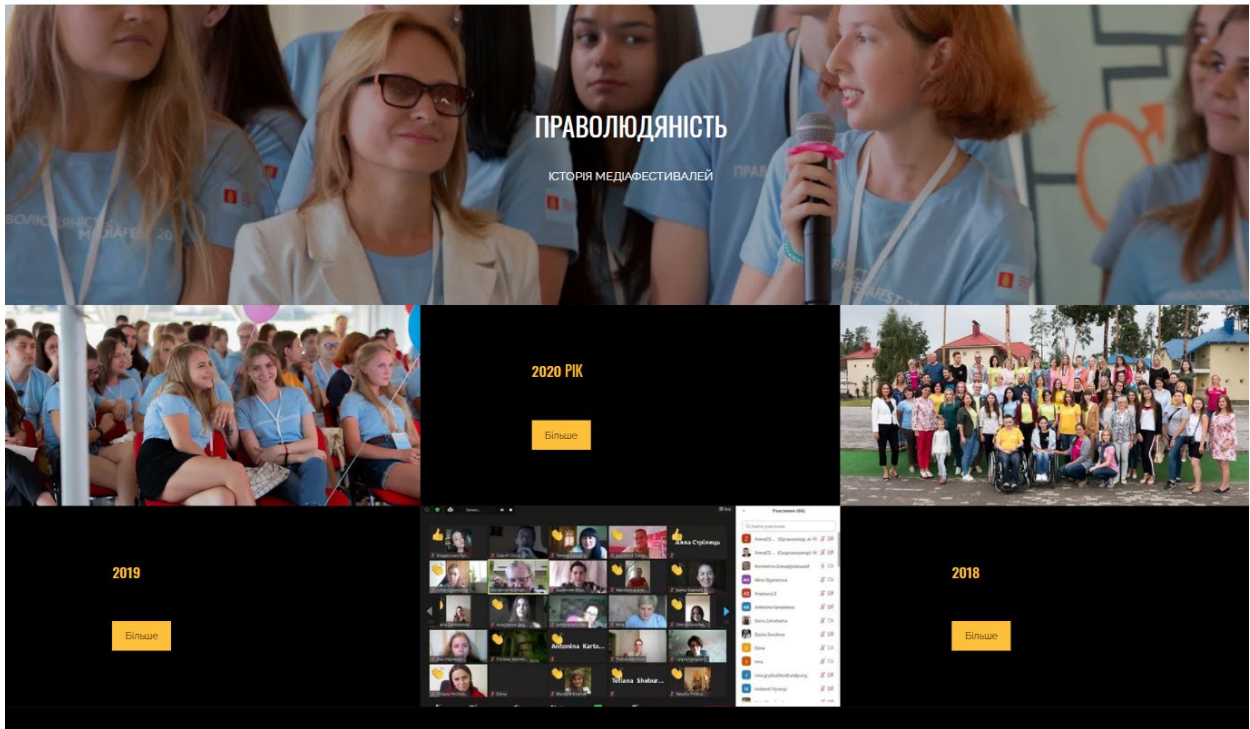
Тут знайдете цікаві лекції, записи виступів та розмов відомих правозахисних (адвокаційних) журналістів, правозахисників та лідерів думок.

Медіа і права людини: як змінюється журналістська освіта в Україні?

Центр Громадянських Свобод • 01:29:23

Упродовж останніх років ZMINA за підтримки Програми розвитку ООН в Україні працює зі студентами і викладачами журналістики для впровадження цінностей прав людини в системі підготовки майбутніх журналістів в Україні. Під час майстерні ZMINA поділиться досвідом та результатами взаємодії із академічним журналістським середовищем, а також розкаже, як

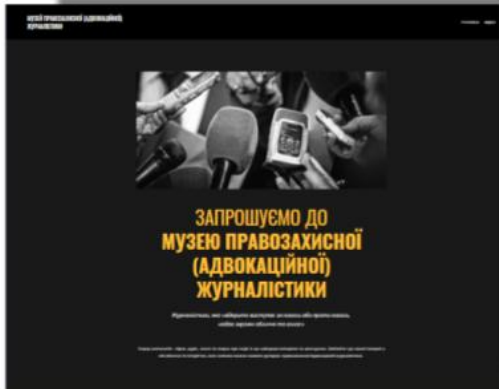
(Розділ “ПОДІЇ”)

- Презентація проєкту:

https://docs.google.com/presentation/d/1KC_J0sMhgl5E4vX3R-5nSOA9SGtKUie-RfInqXhuYzw/edit?usp=sharing

Створення онлайн музею правозахисної (адвокаційної) журналістики

Лінк:

<https://khrystynabubniuk.wixsite.com/advocacyjournalism>

Магістерка освітньої програми:

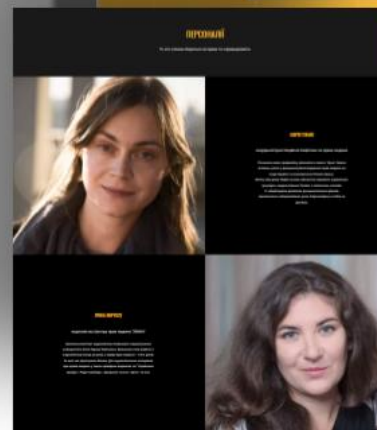
"Соціально - правозахисна
журналістика"

денної форми навчання

Бубнюк Христина Ігорівна

Завдання та цілі:

- Зібрати разом книги, матеріали присвячені правозахисній (адвокаційній) журналістиці;
- Серед експонатів - відео, аудіо, фото, нариси;
- Розповісти про адвокаційних журналістів та їх діяльність;
- Розповсюдження інформації про правозахисну (адвокаційну) журналістику, як ту, що тільки набирає популярності в Україні.

→ Сайт має кілька розділів:

ВІДЕОГАЛЕРЕЯ

БЛОГ

ІСТОРІЯ

ПЕРСОНАЛІЇ

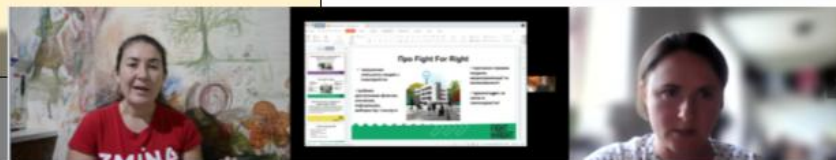
ПОДІЇ

- **Масштаб проекту**

Загальнодержавний. Покращення іміджу адвокаційної журналістики, які пишуть на правозахисну тематику на загальнодержавному рівні; популяризація соціально-правозахисної журналістики, можливість залучення грантів та донейтів.

- **Ступінь новизни**

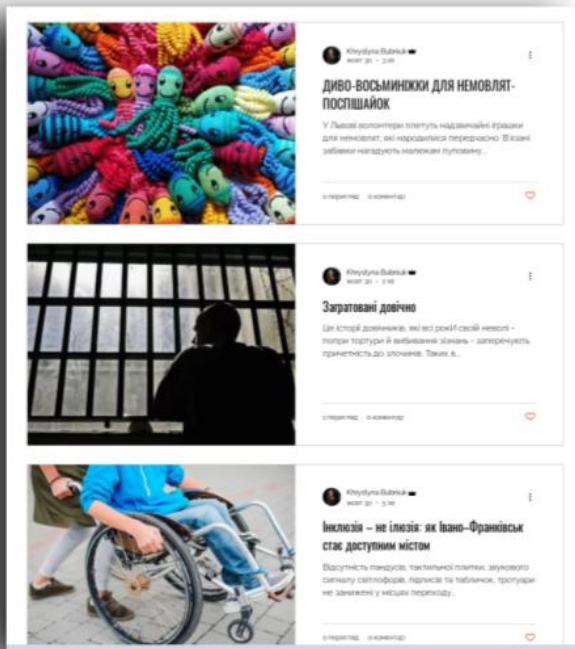
Проект не має аналогів, має **високий** ступінь новизни.

Соціальна важливість:

Проект - **соціально важливий**.

Адже правозахисна (адвокаційна) журналістика спроможна сформувати суспільну дискусію про майбутнє, якої Україні бракує. Тому промоція цього виду медіадіяльності є ще одним кроком до створення галузі, де журналісти - це рушії прогресу, а не просто спостерігачі та ретранслятори.

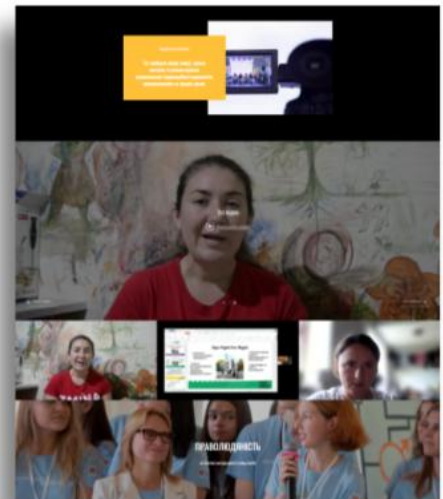

Основні ризики:

→ В Україні висвітлення подібних тем не надто популярне та має свої небезпеки. За словами української письменниці й адвоката Лариси Денисенко, в суспільстві склався стереотип, що тема захисту прав людини — не медійна. Відтак є ризик через погану промоцію не знайти поціновувачів та читачів.

→ Є ризик, що одна людина, тобто я, не зможе швидко та якісно опрацювати усю інформацію для наповнення сайту і реалізація проекту затягнеться.

Управління: правильна промоуція та залучення коштів від некомерційних організацій.

ВИСНОВОК:

- проєкт соціально важливий;
- аналогів ресурсу - немає;
- є шанси залучити кошти від некомерційних організацій та грантодавців;
- майданчик може стати першим практичним місцем роботи для правозахисних (адвокаційних) журналістів;
- завдяки студентам музеїв буде поповнюватися новими "експонатами" (текстами, відео, влогами, сюжетами);
- сприятиме розвитку правозахисної (адвокаційної) журналістики в Україні;
- ресурс зможе допомогти зробити правозахисну тематику більш медійною;

